

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירת המתה בקלות דעת - משמעותה והעונש בצידה

עבירת המתה בקלות דעת נכנסה לספר החוקים ביולי 2019 כחלק מרפורמה בעבירות המתה ותכליתה הוא לאפשר לשופטים מרחב תמרון גדול יותר במסגרתו יוכלו להשית על נאשמים עונשים התואמים את חומרת העבירה ונסיבות המקרה. בעבירת המתה בקלות דעת ייכללו מקרים בהם נאשם נוטל סיכון בלתי סביר שמתממש, אך מקווה שהתוצאה הקטלנית לא תתרחש. למשל, גרימת מוות בתאונת דרכים, משחקים בנשק ועוד. העונש שנקבע בצד עבירה זו הוא 12 שנות מאסר.

עבירות ההמתה החדשות

עד ליום 10.7.2019, חוק העונשין בישראל כלל שלוש הגדרות אפשריות לפשעים ועבירות שהובילו למותו של אדם. הגדרות אלו היו מורשת מן החוק המנדטורי הבריטי, ואולי התאימו לזמנן, אך ברבות השנים נדרשו שינויים להתאימן לימינו. עם הזמן התגלה צורך להרחיב ולחדד את הגדרות עבירות ההמתה, בכדי לאפשר לשופטים מרחב תמרון בו יוכלו להשית על נאשמים עונשים התואמים את חומרת העבירה ונסיבות המקרה.

בעקבות מקרים חוזרים ונשנים בהם המערכת מצאה עצמה כבולה בהגדרות שאינן מאפשרות דין צדק, מינה בשנת 2007 שר המשפטים דאז, פרופסור דניאל פרידמן, צוות בראשותו של פרופסור מרדכי קרמיניצר, שידון בסוגיה ויציע רפורמה מתקנת לעבירות ההמתה. כעבור למעלה מעשור, נכנסה הרפורמה לתוקף ועבירות ההמתה חולקו לארבע דרגות: **רצח בנסיבות מחמירות, רצח, המתה באחריות מופחתת ו- המתה מתוך קלות דעת.**

טבלת ענישה - עבירות המתה

המצב כיום בעקבות החוק החדש		המצב בעבר	
העונש	העבירה	העונש	העבירה

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

מאסר עולם חובה	רצח בנסיבות מחמירות	מאסר עולם חובה	רצח
מאסר עולם כעונש מרבי	רצח (מתוך כוונה או אדישות)		
עד 20 שנות מאסר. כאשר מדובר בהמתה לאחר התעללות חמורה ומתמשכת עד 15 שנות מאסר	המתה באחריות מופחתת	עד 20 שנות מאסר	הריגה
עד 12 שנות מאסר	המתה בקלות דעת		

יסודות עבירת המתה בקלות דעת

עד היום, ניתן היה לייחס לנאשם שגרם במודע למותו של אדם, עבירת רצח בכוונה תחילה שעונשה מאסר עולם חובה, או עבירת הריגה שעונשה עד עשרים שנות מאסר. השינוי המרכזי ברפורמה החדשה הוא הרחבת מנעד העבירות שניתן לייחס לנאשם בהתאם להתנהגותו, למידה האשמה שבמעשה ולצורך להגן על הערך של חיי אדם. המדרג החדש מאפשר לבתי המשפט להביא להלימה טובה יותר בין חומרת העבירה לבין התיוג שלה והעונש בצדה.

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

בעבירת המתה בקלות דעת נכללים מקרים בהם **הנאשם נוטל סיכון בלתי סביר שמתמש, אך מקווה שהתוצאה הקטלנית לא תתרחש**. למשל, גרימת מוות בנהיגה מסוכנת, משחקים בנשק ועוד. להלן לשון החוק:

המתה בקלות דעת (תיקון מס' 137) תשע"ט-2019

301ג. לחוק העונשין - "הגורם למותו של אדם בקלות דעת, דינו - מאסר שנים עשרה שנים."

ההבדל בין הריגה להמתה בקלות דעת

בשונה מעבירת ההריגה המאגדת בתוכה מעשי המתת אדם הנבדלים בחומרתם והעונש בצידה הוא עשרים שנות מאסר, עבירת המתה בקלות דעת מהווה עבירה נפרדת, קלה יותר, שתכליתה לשפר את יכולתה של מערכת המשפט להשיג תאימות גדולה יותר בין חומרת עבירת ההמתה לחומרת הענישה בגינה.

ההבדל בין גרימת מוות ברשלנות לבין המתה בקלות דעת

בעוד שעבירה של גרימת מוות ברשלנות, תיחוס לנאשם אשר נהג באופן רשלני, בצורה שבה אדם סביר בתפקידו או בנעליו לא היה נוהג, עבירה של המתה בקלות דעת, תיחוס לאדם שנטל במודע סיכון לא סביר מתוך תקווה שהתוצאה הקטלנית לא תתמש.

תכלית העבירה החדשה - מניעת עיוות דין ועונש שאינו הולם את חומרת המעשה ונסיבות המקרה

מערכת משפט חייבת לפעול על פי חוקים ותקנות ברורים, בכדי להבטיח דין שווה והוגן לכל אדם, וכל בר דעת יודע שהחוק הכתוב הוא שקובע את גזר דינו של מי שהורשע בעבירה, ואת מידת החופש של השופט בקביעת חומרתו. יחד עם זאת, כולנו מכירים בכך שלעתים החוק היבש מייצר עיוותי דין ועונשים אשר אינם הולמים את חומרת המעשים ונסיבות המקרה. הרפורמה החדשה בעבירות המתה מאפשרת למערכת המשפט להתאים את העונש לנסיבות המקרה בצורה מדויקת ומוסרית יותר, ובכך משפרת ומעדכנת אותה. כאמור, הרפורמה נכנסה לתוקף בתאריך 10.7.2019, לאחר למעלה מעשור מיום שמונתה ועדת קרמניצר. לא כל המלצות הועדה אושרו, וכיוון שהצעת החוק אושרה ביומה האחרון של מליאת הכנסת לשנה זו, חלקים נוספים ממנה יובאו לאישור הכנסת במושבה הבא.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם חשד או אישום בעבירת המתה בקלות דעת

בכל מקרה ובו אתם נחשדים או מואשמים בעבירת המתה בקלות דעת, יש להיעזר בעו"ד פלילי מנוסה שיידע כיצד

17/07/2024

077-5006206

ת. 052-6885006

לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות. זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים בירוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. נוסף כל כך, יש לדעת כי רף ההתייחסות של החוק לסעיפים שונים באותו תחום הן שונות לחלוטין ודבר זה משפיע על העונש המוטל על הנאשם.

היועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים, לרבות בעבירות המתה, מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירת המתה בקלות דעת - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.